

HALLSBERGS KOMMUN

Kultur- och utbildningsförvaltningen

Sagobackens plan mot diskriminering och kränkande behandling

2013-2014

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Förskolan

Ansvariga för planen

Helen Peterson

Vår vision

På vår förskola ska alla barn känna sig trygga och bli respekterade för den de är oavsett kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Ingen ska heller utsättas för kränkande behandling.

Planen gäller från

2013-10-01

Planen gäller till

2014-09-30

Barnens delaktighet

Barnen uppmuntras att ta ansvar och stötta sina kompisar. Samtal pågår fortlöpande om hur vi är mot varandra. I samråd med barnen vill vi att de ska känna att vi har ett gemensamt ansvar för att alla ska må bra och att de berättar för oss pedagoger om de själva blir utsatta för kränkande behandling eller ser att någon blir utsatt.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Vårdnadshavarna informeras via mail om kartläggningsarbetet här på förskolan och uppmanas att meddela oss om de har något att tillföra. Vid höstens föräldramöte diskuteras planens innehåll och vårt arbete med den. Vi pratar om utvärderingen av förra årets plan och presenterar den nya. Vi samlar in de tankar och funderingar som kommer fram. Den kommungemensamma enkäten till vårdnadshavare och våra frågor inför utvecklingssamtalen berör också detta område.

Personalens delaktighet

Vi tar upp planen kontinuerligt under året i arbetslaget. Hela arbetslaget är delaktigt i kartläggning, analys, insatser och utvärdering. Ansvarig för planen sammanställer materialet och för in de gemensamma synpunkterna i planen.

Förankring av planen

Förankring av planen hos barnen sker dagligen i verksamheten. Pedagogerna diskuterar planen på arbetsplatsträffar och planeringsträffar. Ny personal och vikarier informeras. Planen finns med i en pärm som all ny personal tar del av. Föräldrar informeras och görs delaktiga vid höstens föräldramöte. Planen finns på förskolans hemsida och även i hallen.

Utvärdering

Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats

Resultatet av våra insatser diskuterades på APT samt vid en stängningsdag under våren. Barnens och föräldrarnas åsikter fångades upp under utvecklingssamtal samt i den årliga kommungemensamma enkäten.

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan

Personalen på förskolan tillsammans med förskolechefen. Föräldrarna via enkät.
Barnen i den dagliga verksamheten, genom samtal.

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

Vår kartläggning i början av hösten visade att barnen i stort känner sig trygga på förskolan. Våra observationer visade dock att några av de yngsta barnen på förskolan ibland upplevde de äldre barnen som skrämmande. Nu är klimatet mellan små och stora barn gott. Vi har utvärderat tillsammans med barnen som menar att de nu är trygga i alla situationer på förskolan.

I kartläggningen kunde vi också se att de yngre barnen på förskolan puttade, bet och rev varandra. Detta har trots våra insatser gått i vågor på Lilla Arenan. Ibland går det långa perioder utan problem och vissa dagar hinner det hända flera gånger. Det vi kan se är att en anledning till ökat bitande kan vara när ett nytt barn börjar i gruppen. Språket är en annan viktig faktor och vi vuxna måste vara snabba att tolka barnens signaler så att vi kan hjälpa dem i deras kommunikation.

I kartläggningen bland de äldre barnen såg vi att klimatet ibland var hårt och vi hörde kommentarer barnen emellan som inte var önskvärda. Flera barn satte sig själv i första rummet och visade inte empati mot sina kamrater. De uttryckte hot som att ”du får inte komma hem till mig, du får inte komma på mitt kalas och du är inte min kompis om du inte gör som jag vill nu”. Barnen gav ibland elaka kommentarer till varandra och slutade inte innan den andra blev ledsn. Vi har lyft och diskuterat tillsammans med barnen hur det känns när olika kommentarer fälls. Vi har försökt bygga på det positiva och startat styrd aktivitet runt det område där problem uppstått, för att fylla på glädje.

Legorummet fick till exempel ett eget tema där vi kom överens om hur vi skulle göra för att det skulle bli roligt där inne. Ett tydligt schema där barnen föreslog vad de skulle engagera sig i att bygga vecka för vecka. Bilder plockades ut från nätet för att inspirera t.ex. till båt, flygplan eller robotvecka. En vuxen var i perioder stationerad i legorummet.

Genom brottnings som styrd aktivitet med vuxen som domare fick barnen träna på turtagning, givande och tagande, regler och närkontakt på ett positivt sätt. De tränade sig även på att vinna och förlora. Vi har observerat barngruppen och ständigt pratat om läget, för att se var insatserna behövs mest. I det stora hela finns mycket gott i barngruppen. Vi ser ett stort engagemang, glädje och lek. Resultatet vi sett är att det i perioder fungerat bra i barngruppen. Mellan de hårda orden fanns det många fina kommentarer och uppmuntran mot varandra. Vi ser dock att vissa ord och visst beteende fortfarande finns kvar. När vi utvärderat med barnen upplever de det samma. Det är en lång process och felaktiga beteenden upphör inte så lätt. Detta arbete fortsätter under kommande läsår.

När det gäller det främjande likabehandlingsarbetet oavsett kön, har flickor och pojkar erbjudits samma möjligheter och vi upplever att de har lika stort inflytande i verksamheten. Det är intresset för leken, aktiviteten och samspelet med kamrater som styr deltagandet, inte om det är flickor eller pojkar. Vi har strävat efter att utforma lokalerna könsneutralt. Vår ”dockvrå” har till exempel bytt namn till ”lägenheten – Parkgatan 6”. Vi ser att lika många flickor som pojkar leker i rummet nu som innan, men nu är namnet på rummet mer neutralt. Vi har sett över lekmaterialet på förskolan och kommit fram till att det har en bra blandning. Materialet används av både flickor och pojkar, på olika sätt och i olika lekar.

När det gäller det främjande likabehandlingsarbetet oavsett funktionsnedsättning, har alla barn haft samma möjlighet att delta i all verksamhet. Barnen på förskolan accepterar och verkar inte se funktionsnedsättningen som ett hinder. Vi pedagoger ser barnets möjligheter och på så sätt ges goda förutsättningar till likabehandling.

När det gäller det främjande likabehandlingsarbetet oavsett religion eller annan trosuppfattning, har vi svarat på barnens frågor när de kommit upp. Vi har då varit tydliga med att visa på att man kan/får tro på olika sätt. Barnen accepterar det.

När det gäller det främjande likabehandlingsarbetet oavsett etnisk tillhörighet, har språknätverket

arbetat för att böcker med personer från olika kulturer ska finnas i bokväskorna som kommer till förskolan. Vi har köpt dockor med olika etnisk tillhörighet som är mycket populära hos barnen. Vi har en världskarta som vi tittar på och samtalar kring, tillsammans med barnen.

När det gäller det främjande likabehandlingsarbetet oavsett sexuell läggning, har vi jobbat för att alla barn ska känna stolthet över sin familj. Barnen har ritat sin familj och samtalat kring dessa. Vi har i samtal med barnen varit medvetna om att det inte är "mamma-pappa-barn" som är den enda typen av familj. I leksituationer kan detta aktualiseras om fler vill vara pappa och det är svårt med rollfördelningen. Vi uppmuntrar då barnen att det kan vara två pappor i familjen. Det kan också förekomma att de leker att två flickor eller två pojkar ska gifta sig och då är det naturligtvis inget konstigt med det.

När det gäller det främjande likabehandlingsarbetet oavsett kränkande behandling, har vi pedagoger ofta lyft frågor kring värdegrunden, både i vardagen och vid olika möten. Vi känner att vi står på en stadig gemensam grund i dessa frågor. Vi har varit goda förebilder och i vardagen uppmuntrat barnen att vara hjälpsamma och en bra kompis. Vi pedagoger har ett förhållningssätt som visar att olikhet är en tillgång och vi pratar med barnen om det i relevanta situationer, det är okej att tycka och tänka olika. Vi har samtalat om att alla har rätt att bli lyssnade på och bli respekterad för den man är. Vi har lyft olika dilemman, satt ord på känslor och tankar. Vi har hjälpt barnen utifrån deras mognad och behov, att tolka varandra, samt gett dem redskap för att klara ut konflikter och utveckla sina sociala färdigheter i kamratrelationer. Vi pedagoger har varit närvarande och all kränkande behandling, som vi sett, har bemötts och åtgärdas. Vi har lyft positiva handlingar. För att synliggöra barnens tankar kring detta har vi intervjuat dem.

Årets plan ska utvärderas senast

2014-06-24

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

Personalen diskuterar hur arbetet med planen gått under året på gemensamma planeringar och redovisar resultatet i kvalitetsredovisningen.

Föräldrarna svarar på frågor i den kommungemensamma enkäten samt under utvecklingssamtal under våren. Barnen är med och funderar och diskuterar kring planens innehåll i den vardagliga verksamheten, utifrån mognad och förståelse.

Ansvarig för att årets plan utvärderas

Helen Peterson

Främjande insatser

Namn

Främja likabehandling oavsett kön.

Områden som berörs av insatsen

Kön

Mål och uppföljning

Flickor och pojkar ska ha samma möjligheter att pröva och utveckla förmågor och intressen utan begränsningar utifrån stereotypa könsroller.

Inga barn ska känna sig utsatta för diskriminering eller kränkande behandling på grund av kön. Vi följer upp genom att delge varandra goda exempel ur vardagen som belyser genusfrågan.

Insats

Förskolans pedagoger ska vara aktivt närvarande där barnen befinner sig och möta dem med verkligt intresse utan att döma efter stereotypa könsmonster.

Vi ger barn som bryter könsbundna lekmönster eller beteenden positiv bekräftelse.

Vi går aktivt in i situationer där flickor utesluter pojkar från sina aktiviteter på grund av att de är pojkar och tvärt om.

Diskussioner och översyn av miljön, skapa könsneutrala lekmiljöer.

Vi samtalar i vardagen om allas lika värde oavsett kön.

Personalen reflekterar och diskuterar nuvarande förhållningssätt gentemot pojkar och flickor i verksamheten och ska under hösten läsa artiklar i ämnet för att ge ytterligare tankar.

Personalen ser över material och litteratur på förskolan - är den könstypisk? Finns det annat material eller litteratur som är att föredra?

När bra böcker i ämnet finns i bokväskan från biblioteket, antecknar vi titeln för att så småningom köpa in dessa böcker så att de alltid finns på förskolan.

Ansvarig

Victoria Jacobsson

Datum när det ska vara klart

Kontinuerligt och fortlöpande.

Namn

Främja likabehandling oavsett funktionsnedsättning.

Områden som berörs av insatsen

Funktionsnedsättning

Mål och uppföljning

Alla barn ska ha samma möjlighet att delta i all verksamhet på förskolan, oavsett funktionsnedsättning.

Vi följer upp regelbundet under året på Stora Arenans planeringsmöten och nätverksträffar med berörda personer.

Insats

Vi ser kontinuerligt över förskolans lokaler och utemiljöer för att undanröja eventuella hinder för personer med funktionsnedsättning.

Vi anpassar vår verksamhet med hänsyn till olika barns förutsättningar.

Vi har en attityd som visar att alla är lika värda.

Vi har kontinuerlig kontakt med föräldrar och berörda instanser för att öka vår kunskap om barnets funktionsnedsättning. Detta för att kunna tillgodose barnets behov och öka barnets möjligheter i förskolan.

Personalen reflekterar utifrån att se individen med dess möjligheter oavsett funktionsnedsättning.

Vi hjälper övriga barn i gruppen att ta kontakt på bästa sätt och förklara vad som är bäst för barnet med funktionsnedsättning.

Ansvarig

Carina Larsson

Datum när det ska vara klart

Kontinuerligt

Namn**Främja likabehandling oavsett religion eller annan trosuppfattning.****Områden som berörs av insatsen**

Religion eller annan trosuppfattning

Mål och uppföljning

Alla barn oavsett religion eller annan trosuppfattning har samma rättigheter och möjligheter. Alla föräldrar ska med samma förtroende kunna skicka sina barn till förskolan. De ska veta att barnen inte blir ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra religiösa åskådningen.

Detta arbete följs upp på planeringsmöte i januari.

Insats

Vi tar hänsyn till olika religiösa övertygelser. Vi ser till den enskilda individen och är öppna för och positiva om barnet, vårdnadshavare eller anhöriga vill dela med sig av sin religion och kunskap. När barnens frågor om tro och religion kommer visar vi på att man kan/får tro på olika sätt.

När bra böcker i ämnet finns i bokväskan från biblioteket, antecknar vi titeln för att så småningom köpa in dessa böcker så att de alltid finns på förskolan.

Ansvarig

Malin Liljesvan

Datum när det ska vara klart

Fortlöpande när det blir aktuellt.

Namn**Främjande likabehandling oavsett etnisk tillhörighet.****Områden som berörs av insatsen**

Etnisk tillhörighet

Mål och uppföljning

Barnen har vetskap om andra etniska tillhörigheter och kulturer. De respekterar alla människor och vet att alla har samma rättigheter.

Alla barn oavsett etnisk eller kulturell tillhörighet har samma rättigheter och möjligheter. Inga barn ska känna sig diskriminerade eller trakasserade på grund av etnisk eller kulturell tillhörighet.

Insats Vi arbetar för att utveckla barnens förmåga att leva sig in i och respektera andras kulturer. Vi synliggör likheter och olikheter i det man gör, i språk, traditioner, seder och vanor. Vi betonar att vi är lika men ändå olika.

Språknätverket arbetar för att böcker med personer från olika kulturer ska finnas i bokväskorna som kommer till förskolan. När bra böcker i ämnet finns i bokväskan från biblioteket, antecknar vi titeln för att så småningom köpa in dessa böcker så att de alltid finns på förskolan.

Vi har en världskarta som vi tittar på och samtalar kring, tillsammans med barnen.

Ansvarig

Malin Liljesvan

Datum när det ska vara klart

Fortlöpande.

Namn**Främjande likabehandling oavsett sexuell läggning****Områden som berörs av insatsen**

Sexuell läggning

Mål och uppföljning

Barnen ska ha förståelse för att alla människor är lika mycket värda oberoende vilken sexuell läggning man har. Förskolans verksamhet ska präglas av en öppenhet och respekt för skillnader i människors levnadssätt. Alla ska bemötas lika oavsett sexuell läggning.

Alla barn känner stolthet över sin familj.

Vi följer upp detta arbete vid planeringsmöte i februari.

Insats

I samtal med barnen är vi medvetna om att det inte är ”mamma-pappa-barn” som är den enda typen av familj.

Vi bemöter och bekräftar olikheter på ett positivt sätt.

Vi arbetar för att barnet aldrig ska känna sig annorlunda.

Vi låter de äldre barnen rita sin familj för att sedan samtala kring detta.

Ansvarig

Carina Larsson

Datum när det ska vara klart

Kontinuerligt.

Namn**Främja likabehandlingsarbetet mot kränkande behandling****Områden som berörs av insatsen**

Kränkande behandling

Mål och uppföljning

På vår förskolan ska ingen behöva utsättas för enstaka eller upprepade kränkningar eller mobbing.

Vi vill öka barnens förmåga till empati och förståelsen för alla människors lika värde.

Öka barnens förmåga att hjälpa varandra och lösa konflikter.

Vi följer upp detta arbete kontinuerligt vid våra planeringsträffar.

Insats

Arbetslagen är lyhörda och tar vara på vardagstillfällena till emotionellt lärande samtal med barnen.

Vi har köpt in en ny serie med böcker som handlar om hur man är mot varandra som Stora Arenan läser i en bokcirkel. Parallellt med dessa böcker tar även barnen med sig böcker hemifrån med samma tema. På så vis görs även föräldrarna delaktiga i arbetet. I bokcirkeln förs samtal med barnen om bokens innehåll.

På Lilla Arenan arbetar vi extra målmedvetet med barnens språkutveckling. Vi använder stödtecken för att hjälpa barnen i det sociala samspelet och minska konflikter.

I frågorna som vi ställer till barnen inför utvecklingssamtalet har vi möjlighet att få veta hur barnen upplever att klimatet är i gruppen.

Ansvarig

Pethra Johansson

Datum när det ska vara klart

Bokcirkel påbörjas under hösten. I övrigt kontinuerligt.

Kartläggning

Kartläggningsmetoder

Regelbundna observationer av verksamheten och samtal med barnen, om hur de trivs och om hur de kan påverka verksamheten ligger till grund för kartläggningen av verksamheten. Vi samtalar även med föräldrarna vid föräldramöten och utvecklingssamtal samt samtal vid hämtning och lämning. Vi använder bilder/foton som stöd i samtalen med barnen. Även "smile-gubbar" med olika ansiktsuttryck kan vara en hjälp för barnen.

Områden som berörs i kartläggningen

Kränkande behandling, Kön, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning och Sexuell läggning

Hur barn och föräldrar har involverats i kartläggningen

Vi har samtalat med och intervjuat barnen allt efter ålder och mognad. De yngsta barnen kan inte i ord uttrycka sig och där är våra observationer viktiga. Även föräldrarnas reflektioner tas tillvara. Föräldrarna har blivit informerade om planen och den har diskuterats vid höstens föräldramöte. I den komungemensamma enkäten svarar föräldrarna på frågor som tar upp trivsel, trygghet och bemötande.

Hur personalen har involverats i kartläggningen

Vi har diskuterat planen på våra arbetsplatsträffar. Båda arenorna har ansvarat för respektive kartläggning.

Resultat och analys

Kartläggningen visar att barnen känner sig trygga på förskolan och att ingen form av diskriminering eller kränkning förekommer.

Förebyggande åtgärder

Inga förebyggande åtgärder är vidtagna eftersom inget framkommit i kartläggningen.

Rutiner för akuta situationer

Policy

Det ska råda nolltolerans mot trakasserier och kränkande behandling i vår förskola. Alla barn ska känna sig trygga i samspelet med de andra barnen och med personalen.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Vi pedagoger är närvarande i barnens vardag på förskolan. Vi håller god uppsikt över alla platser där barnen befinner sig.

Personal som barn och föräldrar kan vända sig till

Alla förskollärare och barnskötare som arbetar på förskolan.

Telefon: 0582/68 64 12

E-postadress: forskolan.sagobacken@hallsberg.se

Förskolechef Katarina Wallströmer
Telefon: 0582/ 68 64 00
E-postadress: katarina.wallstromer@hallsberg.se

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av andra barn

Vid kännedom om att kränkning har eller kan ha inträffat utreds det skyndsamt. Alla parter blir lyssnade på och det kan räcka med att prata om det för att få händelsen klarlagd och utagerad. I mer komplicerade fall omfattar samtalen även barnens föräldrar. Den personal som varit närvarande vid det inträffade har ansvar att informera de berörda föräldrarna. Kränkningen dokumenteras som tjänsteanteckning av personalen och lämnas till förskolechefen som i sin tur för informationen vidare till huvudmannen.

Vid allvarliga fall sammankallar förskolechef berörda och kopplar in tex elevhälsoteamet.

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av personal

Då ett barn kränks av en anställd kontaktas förskolechefen skyndsamt. Hon ansvarar för att händelsen utreds.

Rutiner för uppföljning

Varje enskilt fall följs upp inom tio dagar vid arbetslagets planeringsträff, samt eventuellt vid arbetsplatsträffen.

Rutiner för dokumentation

På vår förskola dokumenterar vi utredning, åtgärder och uppföljning enligt kommunens rutiner som beskrivs i broschyren "Förskolans dokumentation om barn".

Ansvarsförhållande

De i personalen som är aktiva i ärendet ansvarar för det åtgärdande arbetet och för att en tjänsteanteckning skrivs och lämnas till förskolechefen. Förskolechefen ansvarar för att tjänsteanteckningen kommer till barnets akt.